

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

Норвешко-немачки сукоб

У последње време односи између Немачке и Норвешке знатно су охладнели. Томе је био поглавито разлог безобзирност, с којом су немачки сумарени торпедовали норвешке трговачке бродове. Преко 130 бродова норвешких торпедована је од почетка рата, од којих приличан број без претходног обавештења. Многи норвешки путници, као и људство од посаде подали су се као жртве немачког дивљачког, сумаренског рата.

Пред великим негодовањем пангерманистичких кругова, који су кивни због ратних неуспеха тражили обнову безобзирне сумаренске акције, немачка влада донела је одлуку да се сумаренски рат настави, и то у много ширим, односно неограниченим размерама. Кајзеров адмиралитет издаде налог свима командантима сумарена, да торпедују све лађе, на које наиђу, без обзира на њихове народности. И почеле су се рђати жртве. У броју торпедованих бродова поред енглеских и француских има и америчких, шпанских, грчких, а нарочито врло много норвешких. Норвешко јавно мишљење, још из раније раздражено против Немачке захтевало је категорички од владе, да предузме потребне и енергичне мере за осигурање пловидбе норвешких бродова. Норвешка штампа отпочела је жестоку кампању у истоме смислу и огорченост против Немачке достигла је врхунац. Протестне ноте норвешке владе, упућиване немачкој остајале су без резултата. Берлин очевидно није био расположен, да задовољи оправдане захтеве Норвешке. Пиратери на мору бирани су и даље жртве и међу норвешким лађама.

Не добивши никакве гаранције од стране Немачке, норвешка влада је приступила предузимању потребних мера. Одмах је забрањено борављење свима сумаренима у норвешким водама, што је до крајности озлоједило кајзерову владу. Та мера била је очевидно уперена искључиво против Немачке. Истовремено, норвешка штампа наставила је своје жучно писање против Немачке, кри-

тикујући најоштријим изразима злочине немачких сумарена. То је знатно допринело погоршању односа између Немачке и Норвешке. Ови су допели у фазу акутне затегнутости, која постаје све већа, сваки даном.

Од почетка рата норвешка влада држала се лојалне и стриктне неутралности према обема зараћеним групама. До душе, симпатије највећег дела Норвежана припале су одмах државама Споразума, што се има приписати поглавито племенитом идеалу за који се ове боре и најзад срамној пропаганди, коју Немци беху развили и у Норвешкој, као и у другим неутралним земљама. И у колико је Немачка својим варварским поступцима у рату, а нарочито својим пиратским неделима изазивала гнев и презирање норвешког народа, у толико се овај више приближавао Енглеској, у којој је најзад почео гледати своју природну заштитницу против Немачке.

Огорчење Норвежана је потпуно оправдано. За своју лојалну неутралност према Немачкој они су награђени торп довањем преко 130 њихових бродова. Независно од многих невиних жртава, то је и врло велики удар за трговину Норвешке. Немачка није чак хтела дати Норвешкој ни гаранције да ће Шведској за њено неутрално држање. Из тога се јасно видело непријатељско држање Немачке према Норвешкој и влада у Христијанији нашла се побуђена, да сама потражи пута и начина за заштиту својих поморских интереса.

Сукоб између Норвешке и Немачке налази се на критичној тачки. Према последњим телеграмима из Холандије, немачка влада је намерна поднети ускоро ултиматум Норвешкој. Вест није још званично потврђена. Не зна се, ни какву би форму имао тај ултиматум. У сваком случају, поуздано је, да су односи између Норвешке и Немачке достигли степен највеће затегнутости и да се решење ове нове политичке кризе очекује кроз неколико дана. Дипломатски кругови Споразума са великим интересовањем прате развој овог конфликта. Међутим, верује

се, да у пркос свему томе рат између Немачке и Норвешке није неминуван, и ако норвешка штампа енергично пледира за њега.

Политичке вести

Петроград — Председник руске владе г. Струмер телеграфисао је графу Бекендорфу, посланику руском у Лондону, да се потпуно придружује изјавама сер Едварда Греја о настављању рата све док циљ не буде коначно постигнут.

Њујорк — Говорећи пред много хиљада бирача рекао је Рузвелт: «Понован избор г. Вилсона био би катастрофа за цивилизацију, јер би он задао самртан ударац америчким традицијама и изазвао би пад Сједињених Држава на ранг мале силе, која не би могла играти никакву улогу у свету.

Атина — Грчка је влада поднела протест берлинској влади против торпидирања грчких лађа не споминући лађе: «Ангелика» и «Кики Исаве».

Грчка штампа

«Патрис» је објавила следеће документе о предаји Рупела и осталих грчких утврђења.

„Бр. Пов. Прот. 603 (биће 663). Атина, 9. марта 1916.

У допуну нашег пов. наређења бр. 194 наређујемо да се при упаду страних трупа (наша) гранична одељења повуку у седишта пуковска

Вероватни сектори упада (биће) крај Дојран-Бевђелија, долина Струме између Беласице и Чингеља, и предео Караџова. Што се тиче долине Струме, претпостављамо (да ће се сићи) до јулног излаза кланца. Одељења (наша) нека се сконцентришу у Демир-Хисар и Порој.

На питање како се треба држати ако с Бугарима не буде Немачка, одговарамо да је то немогућно. Али и ако се то деси, избегавајте сукобе, тражећи наређења.

Ова се наредаба односи на сва утврђења.

Али се за сад тиче само Дова-Тепе, Рупела и Кршовитка (Феа Петра). У свакоме од њих остаће по један вод пешадије, као и неколико артиљераца и пионира ради очржања грчког суверенитета, (и то) под командом бар два официра који знају француски или немачки. Неки од војника треба да знају бугарски.

Ова ће одељења општити са својим дивизијама помоћу рапората. Потребно је учинити све

да не би на њих пала сумња да врше шпијунажу.

Жандармерија евакуисаних крајева остајаће на својим местима, повлачећи се, по потреби, ка утврђењима.

Мора се разумети да ма како (све) ово било непријатно, сви се морају покорити вољи државној ради спасења највиших народних интереса.

Јанакијас министар војни

II

Бр. пов. прот. 1228.

Не важи ни наредаба бр. 194, ни бр. 663. Остаје у снази наређење бр. 774.

Само ако Немци или Бугари наваљују, ради одбране, да уђу на наше земљиште, допустите.

Понашајте се према Бугарима пријатељски да би се избегли сукоби. Клоните се називања. Ако би се случајно десио сукоб, наређује се командама да не предузимају општије мере, него да траже наређења.

Утврђења, сем Дова-Тепе, треба да се силом успротиве сваком покушају странаца да их заузму.

Јанакијас.

Б. Лазаревић

СА СРПСКОГ ФРОНТА

— Из мојих белешака —

Совичка Носа

Браћам се понова на положаје Совича. На расположењу имам читав дан, да разгледам положај. То и није положај. — То је формално утврђење. Највиши врх Δ 1.300 на коме је гранична линија спушта се стрмо, са источне стране ка селу Попадији — р. Броду. Одатле почињу каменити окомци Старковот гроба. Од Δ 1.300 совички положаја, пружа се читав ланац утврђених положаја, који се спуштају, испресецани дубодовинама и јаругама у долине Флорине.

На koti 1.300 и 1.200 израђени су два реда ровова са приближницама. Ровови су израђени већим делом у камену. Дубоки су 1'30 до 1'50 метра, а широки 1 мет. Ровови су окружени са 2—3 реда бодљикавих жица на гвозденим стубовима. Позади положаја су пасивни ровови у неколико редова за резерву. Ту су читави лаворинти, подземне просторије за команданте, муницију, арт. послугу, кујне, слагалишта и т. д. Сво је брдо изривено и избушево. На самом положају подигнути амбрасани за батерије, од којих један за «германската».

Ове положаје посео је 10. и 55. пук 8 ме тунџанске дивизије. Ево, једне наредабе бугарске,

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ :
 Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка,
 годишње 36 франка
 ЦЕНА ОГЛАСИМА :
 Ситни огласи 0.20 фран. од петитог реда, већи
 огласи по погодби. Новац се полаже државним коме-
 сарима и дипломатским заступницима.
 ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ
 Пошту слази преко Краљ. Срп. Генерал. Консулата
 у Солуну.
 РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ
 Стан редакције Коломбо улица бр. 33 Salonique
 Поједини бројеви се могу добити у Солуну код аген-
 ције «Друштва грчке штампе» улица Булгарикот
 бр. 5, близу главне поште.

III
 Пов. Бр. 1484
 Шестој дивизији
 Сераз

У вези са вашим извештајем 1451 (о појави Бугара пред Рупелом) и извештаја трећег војног корпуса бр. 3403, примените моје наређење бр. 663 а обуставите извршење бр. 1228 (о употреби силе).

Предајте само енергичан протест страним трупама.

Јанакијас

IV

Атина, 27. маја

Бр. Пов. Прот. 1531.

Изјавите Герману Бугарима да станица демир-хисарска није обухваћена утврђеним споразумом између Немачке и Бугарске.

Морају чекати док се не утврди нов споразум о овим њиховим новим захтевима. Иначе ће навући тешку одговорност.

Оставите само мало одељење на станици јер ће одмах почети борба између Герману-Бугара и Савезника. У случају сукоба задржите и ово одељење. Држите чврсто Демир Хисар. Објасните потребу ових мера да бисте сачували морал трупа.

Јанакијас.

Коментаре грчке штампе донешено сутра. Пол-Луј

која наређује распоред посудања совичких положаја или Рогачица, како они овај положај зову. Наредаба је нађена, поред осталих хартија, код подпоручника Тодова Гајтанџијева, кога је рововац, експлозијом избацио из рова и тако деформисао, да је остала гомила меса, костију и крпа...

Наредаба гласи:
 „Заповест: Командиру 255 кружници на посматрачници Бр. 2; друж. командирима 5, 6, 7, 8, и матралежима — картељцима — на положају.
 Бр. 176 6 рота
 16 IX 1916. у 8 сах. пре подне.

Саобразно оперативној заповести Бр. 64, пук (55) ће узети, посести за упорну одбрану Рогачице (совички положај) и (С. З.) од Рогачице (Порни Чуке) за које.

„Десни одсек: 2. батаљон, са 4 митралежа, да поседне крила С. З. (северо западно) од Рогачице (Парли Чуке) на следећи начин:

8 ма чета десно криво батаљона, са 2 митралежа.

6-та чета (рота) са два митралежа центар.

7-ма чета — рота, — лево крило — лево од германске батерије.

Лево од батаљона, посеще наш 3 ти батаљон сам врх Рогачице.

Десно 1. батаљон 10. допунског пука.

5 та чета тога батаљона, као појачање из десног крила (задњи десни фланк) (8. чета).

Командир митраљеског одељења, поруч. Стратисев, да се утврди на митраљеском положају, који је најближи мојој посматрачници (набљудителни пункт), иза положаја IV вода, 8-ме чете и тамо да намести осматрачницу. Чете из предњих линија, да избаце напред по један вод (авзод) испред свога фронта, а од тих водова, да се пошљу патроле до р. Брода, са циљем, да одбију непријатељске патроле и спречавају противнику, да се приближава до главног положаја.

У резерви пука: две чете из

првог батаљона између 2 ге и 3-ће чете.

Бригадна резерва: 2 чете један км. С. И. од с. Совича, на расположење командиру 38 бригаде. 8 ма чета да држи тесну везу десно са 10-тим допунским пуком.

Првдрочен пункт (?) два км. С. И. од Цејвојна (старог бивака пуков. штаба).

Батаљони (првдрочен пункт) у селу Совичу.

Профијант («Домаквински обоч») у селу Брод.

Комора у с. Броду.

Батаљона бојна комора, западно од с. Совича.

Командант пука код 8. чете.

Ја између 6. и 8. чете.

Мајор Петковс.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Солун, 25. окт.

24. октобра савезнички авионави бомбардовали су скопјанску станицу. Један француски авијатичар оборио је јуче немачки авионави који је пао у области Витола. Пошто је овај авионави био окружен Бугарима француски су авијатичари бацали на њега бомбе.

Француски коминике

Париз, 25. окт.

У току дана северно од Соме, француске су трупе напредовале у северном делу Сент Пиер Васа. Заробиле су на том сектору више од 600 војника. Тврди се да су Немци при вршењу напада на наше положаје код Сент Пиер Васта имали огромне губитке.

На верденском фронту јака артиљеријска борба на сектору Дуомон—Во—Домлу.

У Вогезима један непријатељски локалан напад против наших истакнутих јединица у долини Фемто није успео.

Солунски фронт. — На целокупном фронту у току прекјучерашњег дана артиљеријска борба и сукоб патрола. Наши су авијатичари бацали више бомби на Богданци.

Италијански коминике

Рим, 25. окт.

У долини Ковти, непријатељски одреди напали су наше истакнуте положаје али су били одбијени претрпевши огромне губитке. На Карсу непријатељ је напао наше положаје у правцу Лукаццо али је био одбијен на

бајонет. Наша је артиљерија бомбардовала непријатељске положаје код Кастањевике; пешаја је напредовала и исправила на више места фронт. Заробљено је у току ове операције 50 војника. Јављају за јак и важан саобраћај возова на линији Трст—Опичино. Непријатељски авионави бацали су бомбе на Монфалконе не причинивши никакве штете. Наша артиљерија погодила је један апарат који је у пламену пао.

Румунски коминике

Букурешт, 25. окт.

На северном и северозападном фронту на граница западно од Молдавије ситуација је непромењена. У долини Бузеа код Бовда, Баме и Браточев борбе се настављају. У долини Прахова одбили смо све непријатељске нападе на центру и на десном крилу. Борба се наставља северно од долине Чербулау. У области Драгославеш јака артиљеријска борба. На левој обали Олте у области Раковиче-Тестети воли се крвава борба. У долини Јула непријатељ је добио појачања; зауставили смо нашу офанзиву.

На јужном фронту дуж Дунава артиљеријска борба. У Добруди наши истакнути одреди праморали су непријатеља на повлачење. У своје повлачење непријатељ је занатло села: Деснигарашу, Росман и Најдар.

На руском фронту

Петроград, 25. окт.

Руски војни кругови изјављују да су Немци предузели опет

офанзиву против армије генерала Брусилова: у пределу Вогонети и Карпак.

Руски сељаци, који су побегли из Литваније причају, да су Немци попалили у тој области готово сва села. Они граде сад куће војничког типа, које могу према потреби послужити као утврђење.

25 000 заробљеника

Париз, 25. окт.

Листови доносе, да су савезничке трупе на француском, италијанском фронту задобиле од 8. до 21. октобра око 25 000 заробљеника, од којих је пет стотина официра.

Немачки песимизам

Берн, 25. окт.

Коментаришући напуштање форова Воа и Дуомона «Фосине Цајтинг» закључује, да тај догађај изазива бол у души свих Немаца.

Италијани у Епиру

Атина, 25. окт.

«Патри» пени да је заузео Екватерне од стране Фравлуза довољно да се осигура ред. Ништа не смета да се војска из Тесалије што пре транспортује. Италијани намеравају да заузму јужни Епир до Превезе.

Пробијене аустријске линије

Рим, 25. окт.

Италијанске су трупе са својом последњом победом учиниле нов скок ка Трсту. Целокупан број војника које су заробиле поне се на 10 хиљада. Нове талијанске линије иду од Брда Вамге на висовима 319 и 229 на на друм Костежовиоте — Апаназола.

Дописник «Делли Њуса» у Риму пише да је италијанско напредовање на Трсту учинило велики успех. Међутим надзирање је доста тешко, услед очажног отпора непријатељских трупа. Ратни дописник «Тајмса» на италијанском фронту више да је аустријска линија на сектору Карса са свим пробијена.

АУТОНОМИЈА ПОЉСКЕ

Аустро-немачка прокламација

Женева, 25. октобра.

Према вестима из Беча, аустријска влада издала је овај званичан коминике:

«Њихова царска величанства Аустро-Угарске и Немачке у чврстој вери у коначну победу сво-

јих армија и у жељи да припреме срећну будућност пољским крајевима отргнутим испод руске власти по цену тешких жртава, сложила су се да створе у овим крајевима једну аутономну државу у облику уставне наследне монархије. Тачније одређење граница краљевине Пољске остаје резервисано Нова краљевина наћи ће у односима са обема савезним силама потребне гаранције за слободно развиће својих снага и нарочито у невој војсци очекиваће опет славни подвизи пољског оружја из прошлости. Организација обука и управљање овом војском регулисаће се споразумно између савезничких владара.»

Прокламација завршава, да је циљ ове одлуке задовољење пољске аутономије.

То је неравно очевидна лаж. Из текста прокламације разуме се јасно, да је аутономија Пољске искључиви циљ узимање становника заузете територије у војску. То у осталом објашњава и факат, што се аутономија даје само руској Пољској, а не и Пољацима под Аустријом и Немачком.

Офанзива на Вердену

Французи настављају напредовање.

Париз, 25. окт.

Офанзива на Вердену наставља се сјајно. Заузели смо једног дана села Во и Домпу. Немци се повлаче, не знајући где да даду дефинитивног отпора. Чак кад би ми зауставили наше напредовање на улазу у Ведро, до кога смо допрли, тврђава је коначно осигурана. Врата за Немачку отворена су. После пораза кронпринцове офанзиве, напуштање тако скупо заузете територије најгоре је понижене за Немачку.

Немачке изјаве о својеволном повлачењу значе неспособност да се поврати изгубљени терен. Наша офанзива на Вердену не задржава настављање офанзиве на Соми, где Англо-Французи напредују ка Транслоју и шуми Сен—Пјер—Васт. Немци изјављују, да их дефанзива на Соми принуђава, да се одреку одбране на Мези.

Иако су форови Во и Дуомон били порушени од Немаца, на њима су одмах предузети радови поправки. Форови су већ организовани за одбрану и то тако брзо

и савршено, да је генерал Маежен прекјуче изјавио, да држи солидно све своје положије.

Офанзива на Вердену наставља се успешно. По заузећу села Дамлу приближили смо се знатно положајима Одромона и О-до-Мезе. Наша артиљерија бомбардује сада села Диеп, Албанкур, Моданвил.

Ратна ситуација

Савезничко напредовање на разним фронтима.

Париз, 25. окт.

Док ми настављамо проширење нашег заузећа око фора Воа, узевши цело село Во и сизахени до Ведро, талијанске трупе развијају своје успехе на фронту Карса, под ванредним условима, на ширини од преко 8 км. Наши Савезници остварили су нарочито знатно напредовање у најбодовитијим пределима. Изгледа све поуздано е; да су Аустријанци изгубили у току последње талијанске офанзиве преко 70 од сто својих ефектива. Сваког дана задобијају се нови заробљеници, који припадају новим јединицама. Више бригада стигло је журно на фронтове Карса и Карпата. Друге су испослате у Воливију. Талијанске трупе појачане настављају нападе иза освојеног терена. Одушевљење је неописано. С правом се може рећи, да је општа ситуација Савезника више него задовољавајућа.

Из рата

Немачки морал

После једне од последњих огорчених битака на Соми окупљени су у команди једне француске дивизије немачки заробљеници, којих је било 1083 са 17 официра. Официри су били груписани одвојено.

Пре него што ће их евакуисати у позадину, француски генерал, командант те дивизије желео је да их види. Кад се он приближио немачким официрима, они су сви као по команди устали и прописно га поздравили. Немци респектују чинове. А један од њих рекао је генералу на најчистијем француском језику:

— Моји комплименти, генерале; Ваше трупе показале су се врло добро.

Неки од Немаца гунђали су неприметно, а генерал одговори смећећи се:

— Захваљујем вам на вашем комплименту, господине. Жалим, што не могу да вам га вратим.

ФЕЛТОН

ГОВОР

Одржан на српском гробљу у Соровићу

Побожна браћо,

Поштујући веру, наших отаца, ми се искупили данас, на јесење задушнице, да одамо достојну пошту палим јунацима, и да се подимо Богу за душе оних, који херојски положише своје животе за веру и отаџбину.

Гробље палих јунака велико је и непрегледно, као што је велико и дело и циљ њихове борбе. Крв њихова натопила је и напана све делове Балканског Полуострва а кости њихове расејане су како по грудва рођене земље, тако и далеко, ван граница ове, где ће причати потомцима и далеким поколењима епопеју стра-

швију од Косовске и силнију од Термопилске, епопеју колико мрачну за српски народ, толико светлу за Србе у историји овог најстрашнијег светког рата. Многи су од тих светих гробова и неопојани по обредима светле цркве, али ће ипак дух јунака, коме је сунце живота у том гробу напало, царовати у царству духова са душама косовских витезова, и оних неимара, који ударајући темељ слободној Србији умиране на кољу и од турског ханџара. На њиховом гробу не расте мирисно цвеће, које им верна љуба или мила сеја негује а ојађена мајка врућим сузама

залива, — па колико је палих јунака којима се гроб никада знати неће, али зато побожна браћо, сваки тај гроб, знани и незнани, престава за садање и будуће Српство, једно свето место, достојно јунака, који у њему вечни санак борави. На свакој од тих светих могила, могао би се поставити споменик раван оном који благодарно потомство подиже храбром Леониду, и његовим Термопилским херојима, и надпис златним словима урезан, који би говорио. Иди путничке кажи мајци Србији да смо јуначки пали вршећи верно дужност своју према отаџбини.»

Тешки су дани у којима живимо. Велика су искушења, кроз која српски народ пролази, али угледајући се у Господа и његову свету правду, а у оружје наше и наших моћних савезника нагамо

се скором ускрснућу отаџбине наше, а Посланик Господњи, који дигне тешку плочу са потлачене Србије, раскинуће и осталом Српству ропско ланце, те да силно и уједињено Српство од Дунава до Јадрана, од Перистера до Велбита и Триглава, громким гласом довикне својим непријатељима; «Са нами Бог, разумјејте бо јазиви, и покарајте се, Јако с нами Бог.»

Ми пак да нас, молећи се Богу за душе палих витезова, на бранику вере и отаџбине, помолимо се једновремено да би Свевишњи Господ дао, да свете жртве ове, које су на отачаствени олтар принете, не буду узалудне, него да њихови свети гробови буду темељ уједињењу васцелог Српства, и да из тих гробова — по речима Ловћенског песника — поникне цвеће, — а доцнија наша

поколења.

Слава за отаџбину славно палим јунацима. Вјечна им памјат. Говорио на задушнице 22. октобра 1916. год.

Митрофан Иванчевић
свешт. ник. рус. пол. болнице

ПОШТА

За Србију

— Коста Поповић војни обвезник чиновничког реда мола Злату жену Витомира Стојановића у Приштини да га преко Црвеног Крста у Женеви извести, зна ли што о његовој жени Стани и детету, која је са њиме до Пећи дошла и у Приштину треба да се врати.

— Миша В. Талић коњич. наредник, Милан Љ. Талић бол-

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Из Цркве.

На Митров-дан, као на дан празника једног великог војника, одржаће се у српској цркви „Св. Саве“, овде у Солуну, молелствије за победу нашег и савезничког оружја. Певаће хор наших орденаца и ђаци наше орд. основне школе. Беседиће игуман Методије

Курс нашој новчаници.

Господин Министар Финансија известио је свога делегата у Солуну, да ће курс нашој новчаници од сада бити 76 драхми за 100 динара,

Забрањен филм.

Јављају из Цариха да су мадарске власти забраниле биоскопима да репродукују филм који представља Франца Јосифа и чланове царске породице. Ова је забрана учињена услед неповољних манифестација од стране становништва приликом репродукције филма.

Сумарени у Средиз. Мору.

Сазнаје се за велику активност сумарена у Средиземном Мору. Савезничке лађе су једног од њих гониле близу Барселоне.

Састанак у Београду.

Јављају из Женеве да ће се ускоро састати у Београду немачки генерали: Макенсен, Хинденбург и Фалкенхајн. Донеће се важне одлоке односно будућих операција на Балкану.

Будући краљ Пољске.

Из Женеве јављају да ће за будућег краља Пољске бити изабран надвојвода Карло из Аустрије или један од синова цара Вилема.

Грчки добровољци за Солун

Јављају из Каира да је више стотина грчких добровољаца продефиловало испред конзулата сила Спорачума певајући грчку националну химну.

Они су отпутовали за Александрију одакле ће за Солун.

Немци изазивају неред.

Телеграфу из Њујорка да су два маринска војника из посаде „Дајчланд“ ушли у ресторан Њу-Лондон. Један се од њих врло брутално понашао према једној женској заштити је келнер ресторације интервенисао. Немац га је ударио ножем и побегао. Полиција је тражила од капета-

на Кенига да обадва маринска војника преда властима.

Забрањено одашиљање артиљерије.

Шеф савезничке контроле над железницама у старој Грчкој саопштио је министру грађевина, да је према постигнутом споразуму краља и г. Гијемена, одашиљање артиљерије за Левтохори строго забрањено.

Амерички студенти у француској војсци.

Из Њујорка јављају да су се око сто студената уиверзитета у Станфорд у ангажовали да служе у амбулантама које издржавају грађани Сан-Франциска на француском фронту.

Извештај из Србије

Стана Митровић из Смедерева Страсбург 28 извештава мужа Стевана Митровића пешад. капет. да је жива и здрава у својој кући.

Стеван Стевановић књиговођа код Ризнића и Лозовића извештава рођака Светолика Здравковића секретара инспекције војне поште да је он и његова сестра примили 101.27 кр. Његовим родитељима не може одавде послати и нека он директ пошаље.

Нестор Бојовић из Г. Милановца моли за извештај о Милану Бојовићу ђаку поднареднику и Миливоју Брачанину свештен. из Г. Милановца.

Јосиф Дридаревић из Ужице моли за извештај о Аци Дридаревићу, Недељку Дридаревићу и Сл. Дридаревићу регуту, Михаилу Симићу мајору и Момчилу и Драг. Вучковића казацију.

Зорка Д. Јанковић из Јагодине Рибарер бр. 6, моли за извештај о Душану Јанковићу трг из Јагодине и Отону Монају, саобр. чиновнику, сви су здраво.

Блажа Милановић, трг. из Јагодине моли за извештај о Милану Милановићу регуту.

Даринка Марковић из Јагодине моли за извештај о Душану Марковићу сапунџији. Светиславу Петровићу штампару из Смедерева, Ненаду Мирковићу из Аранђеловца.

Лепосава Арсић из Београда Стојанова ул. 5 моли за извеш-

тој о мужу Божићу војн.

Љубица Ђорђевићка Скопљанска бр. 12 извештава Јосифа Цвијовића јеромонаха да му је ћерка Косара жива и здрава и да се налази у Београду код тече и тетке.

Персида Жвановић из Драгова извештава мужа Бранивоја Жвановића учитеља, наредника, да је са децом здрава и моли за новац. Уједно моли за извештај о Томи Томићу поднареднику из Рековца.

Перка Јов. Петровића из Гроцке моли за извештај о синовима Кости и Петру Петровићу, вој. обавезницима.

Милан Максимовић учитељ из Међулужја, моли Милорада Максимовића поручника да се јави родитељима.

Стана Максима Певачевића, Расинска бр. 14, моли за извештај о брату Михаилу Николићу ковачу.

Ангелина Симић, Смиљанића ул. бр. 21, извештава Давида Марковића књиговођу из Јагодине, да му се породица налази у Јагодини здраво и у оскудици. Нека одмах пошаље новац.

Ната Димитријевић из Београда моли за извештај о мужу Проки Димитријевићу, каплару.

Одбор Црвеног Крста у Крагујевцу моли за извештај о Радосаву Миловановићу нареднику, Благоју Марковићу учитељу, Николи Марковићу учитељу, Бори Јанковићу налбантину, Радомиру Милошевићу — Тумбао писару из Кавадара, Милоју Жвановићу из Церовца, Владимиру Лазаревићу из Церовца, Стеви Стојановићу пушкар, Токи Илићу каплару, Дамњану Николићу редову, Стојану Колићу из Ратковића, Марисаву Ђорђевићу болничару, Чеди Илићу, питомцу, Чеди Божиновићу из Церовца, Мих. Росићу ледеру, Дим. Стојковићу поруч. и Радомиру Стојковићу поручнику.

Последње вести

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај —

Солун, 25. октобра.

24. окт. локалне артиљеријске и пешадијске борбе, без значајних догађаја.

Румуни потискују Немце

Букурешт, 25. окт.

Румунске су трупе обиле Немце који су напредовали до иредрафа Таргула и обациле на планицима Јула. Потисле су их такође са брда Вулкана где су напредовале 25 километара. Потпуна сагласност влада између румунских генерала и француске мисије, чија је сарадња арипомогла знатно побољшати ситуацију.

Решање једног инцидента

Атина, 25. окт.

Сазнаје се, да је између грчке владе и посланика Споразума постигнуто решење инцидента око Екатарине. На основу тог споразума трупе Народне Одбране евакуисаће варош, коју ће посетити привремено краљеве трупе до ограничења неутралне зоне, која ће ићи иза Екатарине. Тада ће краљеве трупе уступити варош Народној Одбрани. По другим вестима евакуација вароши од трупа Народне Одбране већ је отпочела по доласку једног француског одреда.

Аутономија Пољске

Берн, 25. окт.

Јављају званично, из Беча, да ће Немачка и Аустро-Угарска прокламовати у Љублину у идућу недељу аутономију Пољске. (Радио).

Предаја норвешке ноте

Копенхаген, 25. окт.

Норвешка нота предата је Немачкој 22. октобра. (Радио).

Снабдевање немачких сумарена

Атина, 25. окт.

Савезничка полиција пронашла је у кући гунаристичког посланика г. Калиматиотиса, као и у дирекцији бродарског друштва „Панелион“, у коме је он један од директора преко 50 врло компромитујућих писама. Од ових је 7 публикаова атински лист „Патрис“. Она су већином упућена немачком конзулу у Парезу, а из њихове садржине види се, да је г. Калиматиотис снабдевао бензаном немачке сумарене. У једном писму од 13. фебр. 1916. г. пише г. Калиматиотис: „Могао сам једва послати 45 сандука бензина агенцији у Волосу. Знате да од неколико дана удвојен

надзор од стране Савезника постаје све строжи...“ Остала писма су сличне садржине.

Закључења рајхстага

Берн, 25. окт.

После бурних дебата о политици немачке владе, рајхстаг је закључио јуче седнице без говора канцеларовог. (Радио).

Берн, 25. окт.

Немачки листови незадовољни су одлагањем седница рајхстага, које су остале без резултата. „Минхенер Пост“ пише: „Опозиција између владе и рајхстага била би кобна у садашњој ситуацији, али се може питати, да ли није још фаталније, што се преко такве опозиције ђутке прелази.“

Саопштења

— Андра Богдановић, студент Трговачке Академије, рез. наредник, да се јави директору „Вел. Србије“, било лично или писмом означивши своју адресу.

— Да се јаве г. г. Светислав Исаковић инж. пуковник; Филип Ј. Ковић инж. пуковник; Војислав Мијковић рез. коњички капетан; Воја Јанковић дворски столар, рез. инж. поручник; Миливоје Радосављевић благајник Милошу, сину Милана Гајића професора на адресу: Etudiant Serbe au Collège de Sétif (Algérie).

— Драгољуб С. Јовановић технич. чинов. моли зета Станка Стаменковића пешад. капетана да му се јави да ли је жив и јела добро од Мице извештај да је жива. Одговор послати редакцији „Вел. Србије“.

ЈАГОДИНЦЕ моли Света Милошевић да га извести преко овог уредништва, ако би кошта знао о коморлији Милутину брату Николе и Драгутину Михајловића трг. из Јагодане.

— Госпођа Софија Лацковић удова, избеглица из Београда, моли се да јави своју адресу Љуби Урошевићу вој. чиновнику, нижињер. одељ. мин. војног — Крф. 2-3-3

У будуће ће се сви огласи примати у уредништву.

ничар и Вукоман М. Трифуновић књиговођа Валејевске Пиваре коле г. Милорада М. Тидића и г. Васу Аврамовића трг. из Валејева, да извести њихове фамилије у селу Дрлачама, ср. азбуковачки, окр. подрински, да су живи и здрави. Одговор послати преко Београд. Новина или Срп. Црвеног Крста на пошту број 504.

— Драгљ Максимовић извештава своју жену Зорку у Александровцу, жупском, да је добро извешће од Милутина Урошевића да сте живи и здрави. Ја, Јова П. Луковић, Чедомир Ф. Николић, Драгољуб Милејевић, Жвота Јевтовић живи смо и здрави и све поздрављамо.

— Димитрију Станковићу свештенику — Алексинац. Јавите мојој мајки Јованки, сега Вука-

шиновац, или Јовану Дивичу, да смо, ја, Богомир, Милун здрави у Солуну. Бора је у Француској здраво. Известите ме о здрављу преко Беогр. Новина на пошту бр. 999.

Живојин П. Николић, железничар.

— Стеван Мијатовић из Ратара, ср. јасенички, окр. смедеревски, железничар, извештава оца Милана Мијатовића из Ратара да је здрав и жив. Моли за извештај на пошту 999.

— Стеван М. Јанковић општ. деловођа из Синошевића, ср. подрински, окр. подрински, извештава своју фамилију да је жив и здрав, ослобођен војне обавезе, живи у Солуну. Илија здрав, пошта бр. 315. Мирсав, Драгутин, Милан и Драшко живи и здрави. Много поздравља

Божи, Срети, Милки и осталим. Моли за извештај преко Срп. Црв. Крста у Женеви.

— Радован Т. Драгутиновић, наредник, моли Лазара Андријевића, на Вел. Пијаци у Београду, да га извести шта је са његовом радњом и кућом у Дубланској улици бр. 124, као и о фамилији која је остала у Селу Болечу.

— Раја Станковић извештава своју сестру Ању Станковићеву, Смедерско, Језавска ул., да је прочитао оглас Он је жив и здрав са Светиславом, Влајом, Меланом Ђорђевићем и Милорадом Ђосићем из Азање. Бака нека се јави.

— Милан Е. Поповић полиц. писар из Лесковца, извештава жену Драгињу да се налази у Мекри (у близини Солуна) као

војни обавезник чиновнич. реда, а син Миодраг као ђак француске гимназије на Корсици жив и здрав. Адреса је његова ова: Parigi Simon a Castello de Bostino par Ponte Nuovo pour M. Popovitch, Corse France.

— Риста Т. Илић, железничар јавља своје тасту Ристу Крстићу, пиљару Сат Кула, Врање да је са братом Милошем и стрицем Стојаном, Светозарем С. Анђелковићем, здрави и живи и моли за извештај о свима у породици, као и о Дари, Перси и деци. Пошта бр. 999.

— Михаило Тодоровић, железничар, извештава свога таста Ранђела Ранчића, Вела Паланка да је здрав и пита за Милеву и децу где се налазе и јесу ли здрави. Моли за одговор на бр. поште 999.

— Илија Мишовић железничар, јавља своје тасту Јови Јанковићу земљор. из села Куцава, Паланка смедеревска, да је са Драгољубом Јанковићем, Драгољубом Гајићем, Аврамом Станковићем, живи и здрав и моли за извештај о свима у фамилији. Јавите за Мару и дете где су и јесу ли примили 50 круна. Драга Љубимиров и Мијајло Јанковић умрли су у Сан-Товани 18. и 24. децембра 1915. Моли за одговор на пошту бр. 999 истим путем.

— Светозар С. Анђелковић, железничар јавља своје тасту Јовану Стојковићу, албантину код жел. станице у Лесковцу, да је са Растом, Мијајлом, Николом, Јоцом, кума Вељом, Милом и Жиком сви здрави. Моли за одговор о Перси, Дари, деци и осталима, и дали је Перса добила 50 круна. Пошта 999.

Оглас

Српски Црвени Крст моли сва Друштва Црвеног Крста и Одборе за прикупљање прилога да не шаљу нашем Црвеном Крсту прилоге непосредно, као што је објављено у прогласу, него да их шаљу нашим мисијама на страни. Црвени Крст намерава све трошкове који од тога проишају било за закуп локала за смештај ствари било за друге. Из канцеларије Кралев. Срп. Генер. Консулата у Солуну, 22. октобра 1916. год. ЦБр. 2825.

Прекјуче у 9 сати, на углу улице vis à vis Краља Ђорђа, изгубио сам кожни потес у коме су поред разних забележака била и важна званична документа која су за другога апсолутно без вредности. Понаца није било. Молим оног ко буде тај потес нашао да ми га преда, на чему ћу му бити веома захваљан. Владимир Живановић, ср. начелник.

Велико Стоваршште Г. Ј. Карвонидеса улица Симерос 5. КОЊАКА, ВИНА и других артикала. Најсолиднија услуга. Цене су врло умерене. 95

АТИНСКА БАНКА има част известити публику, официре и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу у дну улице која чини угао са „Грчком Народном Банком“, а према улици Венизелос. По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе пошиљке новаца њиховим породицама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици у свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије. Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције: Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писма; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и пре коморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд. Сем тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ примила је на себе депоновање новчаних прилога који су му намењени.

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС специјалиста за унутарње бо лести. — Управник болнице за заразне болести Поткожно убрзгавање Нео-салварзана као и новог француског препарата „Galy“ противу сифилиса. Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своје стану улица престола, наследника Ђорђа бр. 35 — упоредно ул. са булеваром краља Константина. 16—12

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО ЗУБНИ ХИРУРГ Дипломираног од Медицинског Факултета и Школе за зубно лекарство у Паризу. Савршено лечи уста и врши све модерне зубне радове за 3—4 дана. 18-то годишње искуство 84 ул. Венизелос, 147 ул. Египатска. 30—

РЕКС Фабрика цигарета — Јанукаки Протопапа Рекс се зове нова марка цигарета горње фабрике. Зове се тако, јер је то краљева свих других марака својим одличним квалитетом и особитим укусом и финим мирисом. Препоручујемо цигарете Рекс, Реа, Фос, Авги и Кири, које се могу добити у свима продавницама дувана. 25—36

Нова Квизара МЕШУЛАМ и МАТАРАСО 43 улица Велики Александар 43 — Солун. Велико стоваршште свију канцеларијских потреба. Продаја антро и детаљ. Препоручује се свима надлештвима и канцеларијама. Цене најумереније. 12—15—2

Најбоље и најкусније су **CIGARETTES Philippi** Улица Франк 31 12—30—2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „НЕСТОС“ НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА Специјалитети: Нестос Киви Дип. 1.— „ Губен „ 0-80 „ Јави „ 0-65 „ Афрос „ 0-50 59—

Посетите и купујте у Солуну све намирнице у најстаријој и најпривлажнијој радњи **Колонијално-деликатесне робе В. МУСИО** ОСНОВАНА 1860. ГОД. Улица Булгароктон бр. 6 у близини Централне Поште. **ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:** Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Кондезованог млена. Велики избор свих врста француских вина, ликера, коњака, шампања итд. Из првих фабрика: бонбона, посластича, чоколада, бисквита, разна теста итд. Најфинији кејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фуршије“. Сапуни и парфимерије првог квалитета. Разне минералне воде. Боја за обућу итд. **ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ** Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи. Продаје на велико и на ситно. 55—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ најбоље цигарете **„ВЕНИЗЕЛОС“** од 0-50, 0-75 лепта и 1 драхме **Продају се свугде** Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“ **ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30** 83—

Један од најудобнијих и најзанимљивијих вариетеа у Солуну јесте **„ГЕТЕ“** који се налази на кеју, у близини „Беле Куле“ Програм је врло одабран са много занимљивих така. Сала је пространа и одлично осветљена. Пића су од најбољих француских и енглеских марака. Оркестар одличан. После вариетеа набаре **зато сви у „ГЕТЕ“**

СИНОВИ Г. А. БРЕРА И К° ЛТД. СОЛУН НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ: Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипана, панталона платна, мушема. Париских артикала, женске конфекције, гвозђарије и т. д. — ЦЕНА УТВРЂЕНА — Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ **ВАРУХА САЛТИЕЛА и С. СКАПЕ** Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8. Поверавајте ваше мењачке и банкарске послове, јер се одликује својом солидном и кулантном радњом. Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном курсу. 49—

Српско Трговачко Друштво А. Д. из Београда. — СОЛУН — Мисир Чарши бр. 3. (Спреху Централне Поште у згради Хотел „Слободе“—„Liberté“) Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе. Са положаја може новац да нам се упућује поштанским упутницама у свима монетама. У сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути. Прима новац на штедњу и чување. Обавештења бесплатно. 17—30 УПРАВА.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета **САЛОНИКА** КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врсти. Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији. **НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА** Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 106—90

Са превеликим болом у души, саопштавам својим рођацима, пријатељима и познаницима да сам изгубио свога доброга зета, сестра нежнога мужа, деца милога тату **† Александра - Аду Додића** обвезника — винар. трг. и економа из Свмајнца који је, жељан свога завичаја, своје породице, својих малишана, са цушком у руди, са пуно вере и поуздања, са силном енергијом, понова пошао у свети бој — да казни небрјата и освети свој нападени род. Жеље нашега незаборављенога Аде не остварише се за живота његова — јер подлеже бољци срчане мане, 25 ог септембра т. г. на самом положају — на српском земљишту — где је и сахрањен. Солун, октобра 1916 г. Ожалостени: шурак Света Д. Милошевић фактор. брат од тетке Јаша Буричић судија